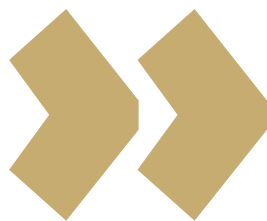


Á MEG



Tað sum er tað ringa við ADHD er, um tað ikki verður útgreinað. Tí er tað umráðandi, at vit fáa hesar skipanirnar niður í barnagarðar og skúlar, so vit fanga tey við ADHD so skjótt sum gjørligt. Tey sum hava ADHD men ikki verða útgreinað fáa stórar sálarligar trupulleikar seinni í lívinum – fylgisjúkurnar sum angist, tunglyndi og annað



sigur tú ikki frá og framhaldandi átekur tær meir, enn tú orkar, so fært tú tað ringt aftur, sigur hann.

Heilivágurin

Fyri útgreiningina hevði Erhard Joensen havt svøvntrupulleikar í nógv ár. Næturnar vóru órógv- aðar, tí hann vaknaði eini seks til sjeý ferðir hvørja nátt, og var tí als ikki úthvildur. Tað fyrsta, sum hann tí fekk heilivág fyri var svøvnurin.

– Eg svav onga nátt í gjøgnum og vaknaði hvørja einastu nátt. Eg var akkurát líka móður, tá eg vaknaði um morgunin, sum tá eg fór í song um kvøldið. Fyrst fekk eg tí heilivág fyri at kunna sova ordiligt og slappa av, meðan eg svav. Síðani varð farið undir at finna útav, hvør heilivágur passaði til mín. Eg royndi fyrst tvey sløg, sum ikki passaðu til mín, og eg taki nú eitt triðja slag, sum sær út til at rigga væl, sigur Erhard Joensen.

ADHD kann vera ein gáva

Fólk við ADHD eru ofta uppfinningarsom, hugskygd og arbeiðssom, og tí heldur Erhard Joensen eisini, at ADHD kann verða eitt tveggjað svørð, ið bæði hevur avbjóðingar og góðar eiginleikar við sær.

– Tey við ADHD hava ofta eiginleikar, sum kunnu føra tey langt fram í lívinum, men trupulleikin er tó – serliga við óútgreinaðum ADHD – at tað samstundis kann brenna ein út langt áðrenn tíð. Tí kann ADHD vera ein gáva, og verður tað útgreinað í góðari tíð, er hetta ágrýtni ein stórir fyrimunur, sum tey við ADHD hava fram um onnur, sigur hann frá.

– Tað hevur eisini verið ein fyrimunur hjá mær, tí eg havi fingið ómetaliga nógv av skafti. Eg havi arbeitt sum sjálvstøðugur hondverkari, sum stjóri í tveimum alifyritøkum, í banka og nú sum politikari, sigur hann víðari.

Hann leggur somuleiðis dent á, at tey, sum hava ADHD kunnu alt tað, sum tey vilja, tí ADHD er ikki ein sjúka men heldur er tað ein diagnosa.

– Eg ansi eftir mær sjálvum taki heilivág og struktureri mítt lív, og eg havi eitt gott lív, staðfestir hann.

– ADHD gerst trupult, tá tað ikki verður útgreinað. Tí er tað umráðandi, at vit fáa hesar skipanirnar niður í barnagarðar og skúlar, so vit fanga tey við

ADHD so skjótt sum gjørligt. Tey sum hava ADHD men ikki verða útgreinað kunnu fáa stórar sálarligar trupulleikar seinni í lívinum – fylgisjúkurnar sum angist, tunglyndi og annað, sigur hann.

Viðurkenning

Ynskiligt er, at ADHD verður viðurkent og at tosað verður um ADHD, sum eina vanliga diagnosu, sum føroyingar fáa. Ynskiligt er eisini, at børn verða útgreinað tíðliga í lívinum, og at tey, sum hava tørvin, fáa røttu hjálpina, so tey fáa livað eitt vanligt lív við ADHD og ikki fáa skaðiligu fylgisjúkurnar seinni í lívinum.

Erhard Joensen heldur, at tað als ikki er undarligt, at tað eru so mong við ADHD, ið ikki ynskja at tað verður alment kent, at tey hava diagnosuna.

– Fleiri eru óivað bangin fyri, at stíga tey fram og fortelja, at tey hava ADHD, kann tað skapa forðingar í lívinum, sum tey annars ikki høvdu havt. Tað er ein púra vanlig reaktión, sigur hann.

– Fólk aftra seg, tí tey eru bangin fyri, at tað kann skaða tey. Tað er harmiligt, tí fólk við ADHD eru typiskt resursufull, sigur Erhard Joensen.

– Løgtingið arbeiðir nú við at fáa útgreiningar arbeiði at ganga skjótari fyri ADHD. Tað vóni eg kann vera við til at avmystifisera tað, sigur hann og leggur aftrat, at hann eisini vónar, at tað verða fleiri, sum ikki skammast við at fortelja, at tey hava ADHD, tí menniskju við ADHD eru ofta kreativ og kunnu koma við stórum samfelagsíkasti á fleiri økjum.

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

FAKTA

Erhard Joensen
55 ár
Tingmaður fyri
Sambandsflokkinn
Úr Vági
Giftur við Harriet Joensen
Tey eiga fyra børn
Fyrrverandi bankamaður og
stjóri í tveimum alifyritøkum
Eigur og rekur í dag tvær
fyrirtekur, sum hava við
handil- og iløguvirksemi at
gera
Fekk staðfest ADHD sum 52
ára gamal